



La maleta del jove corresponsal, dels anys 20, s'ensenya a la seu de la Fundació Josep Pla de Palafrugell. "Homenots", part de la secció temàtica de l'exposició permanent. També s'hi mostra una de les plomes estilogràfiques amb que escrivia.

que farà el viatge expressament a Palafrugell, i per al visitant que dedicarà el dia a fer el turista per la Costa Brava o l'Empordà. A més de les visites escolars, naturalment.

Un gran plafó amb fotografies del protagonista de l'exposició rep el visitant. Pla ha estat l'escriptor més fotografiat de les lletres catalanes. El fet no és gens superflu. És un fet de molt de relleu. Indica que la societat tenia una necessitat constant de veure'l, de familiaritzar-se amb la seva figura. Recordem que Vergés va editar un volum gràfic de l'*Obra Completa* de l'escriptor, *Imatge Josep Pla*. A més, la fascinació que la mirada de Pla —els ulls petits i escrutadors— causava sobre la gent es trasllada màgicament a la fotografia en moltes ocasions.

Pla ha estat l'escriptor més retratat, de la mateixa manera que ha estat l'escriptor més visitat de les lletres catalanes, fins al punt que sovint havia de tancar les portes del mas a les visites inoportunes, o despatxar-les volant amb alguna fiblada. No solament era visitat pels seus col·legues i periodistes, sinó per tota mena de gent, des del fabricant podrit de diners al treballador més escurat, o a la mestressa de casa. L'exposició permanent permetrà de

recuperar, doncs, aquest costum català d'anar a veure el senyor Pla, dels pocs costums literàrio-populars que ha donat, per desgràcia, la nostra cultura.

Títols planians. A continuació, el visitant resseguirà la biografia de Pla a través d'etapes batejades amb títols planians, els excel·lents i conegudíssims títols planians. "Primera volada" abasta els anys de formació, fins el 1919. El 1920 comença "Cartes de lluny", el període dels seus viatges per Europa, que s'acaba el 1938, amb la guerra civil.

"Aigua de mar" abasta els anys 1939-1947 i correspon al període més dur de la postguerra, la de la seva vida a marina (Fornells, l'Escala, Cadaqués), la més allunyada possible de la vida franquista dirigista, la que obligava els bars a tancar de nit. Per això, recordem-ho, se'n va a l'Escala, perquè allí els bars dels pescadors tenien permís d'obrir a hores prohibides. A continuació ve "Coses vistes", que arriba fins el 1965, l'etapa on, pas a pas, pot anar col·locant el mirall pels camins del país, en la llengua del país. I finalment, l'etapa final, "Notes del capvesprol". El mot "capvesprol" —vent del capvespre— és, saben els lectors de Pla, una

aportació de l'escriptor a la llengua escrita comuna, com molt bé constata Coromines. I com no podia ser d'una altra manera en Pla, no es tracta de cap invenció gratuïta o cultista, sinó d'una construcció lèxica fàcil d'entendre per tots els qui la llegeixen per primera vegada, perquè és un derivat d'un mot corrent que s'adiu plenament al geni de la llengua.

Llibres i revistes, amb textos explicatius, són les peces que il·lustren aquest recorregut biogràfic, situat a la planta baixa. El primer pis acull una altra mena de recorregut, el temàtic. El tema és el país i la gent. El país és "El meu país" i la gent, els "Homenots". Un audiovisual de deu minuts completa la visita d'aquesta planta, elaborat amb imatges del documental de colors que li va dedicar Joan Baca i de l'entrevista en blanc i negre que li va fer Joaquín Soler Serrano, a TVE.

Finalment, s'ha habilitat una sala del segon i darrer pis per dedicar-la a l'obra més important de l'escriptor, *El quadern gris*, amb fotografies del manuscrit de l'obra i del quadern primigeni, ara en poder dels hereus.

Entre les peces del patrimoni personal de l'escriptor que s'hi exposen hi ha la maleta que tenia els anys 20, una

